

Statnett

Vilkår - anmelding, håndtering av bud og prissetting i sekundærreservemarkedet til Statnett

Versjon september 2014 til høring

Sammendrag

Dette dokument har til hensikt å beskrive gjeldende markedsvilkår for levering av sekundærreserve, FRR-A (Frequency Restoration Reserves Automatic), i det Norske kraftsystemet. Herunder innmelding, aktivering, avregning og rapportering. Dette dokumentet vil være et juridisk forpliktende dokument for leverandører av FRR-A og for Statnett som systemansvarlig.

HØRINGSVERSJON

Dokument / endringslogg

Version	Revision	Author	Date
0	Initial draft SN	BAH/EB	06-11-2010
1	External version	DW/EB	21-10-2011
2	External version – final draft	DW/BAH/KB	09-12-2011
3	External version for procurement	DW/BAH	09-12-2011
4	External version – for implementation	BAH/KB/ML	04-07-2012
5	External version – first revision	BAH/IR/EL	08-09-2012

Innhold

Sammendrag	i
Dokument / endringslogg.....	ii
Innhold.....	iii
1. Vilkår for sekundærreservemarkedet	iv
1.1 Andre styrende dokument.....	iv
1.2 Prekvalifisering.....	iv
1.3 Produkter.....	iv
1.4 Ukentlig innkjøp av reservekapasitet	iv
1.5 Aksept, prising og avregning av sekundærreservekapasitet.....	v
1.6 Aktivering, prising og avregning av aktivert sekundærreserve	v
1.7 Konsekvenser ved manglende leveranse av akseptert volum	vi
1.8 Viderealg i det nordiske synkronsystemet	vi
1.9 Konfidensialitet.....	vi
1.10 Force majeure.....	vi
1.11 Tvisteløsning	vii
1.12 Informasjonsplikt.....	vii
1.13 Endringer i vilkårene	vii

1. Vilkår for sekundærreservemarkedet

Disse vilkårene gjelder ved tilbud, aksept og rapportering av sekundærreserve. Vilkårene er bindene for leverandør og Statnett fra første ukentlige kapasitetsoppkjøp.

1.1 Andre styrende dokument

Tilbud, aksept og rapportering av sekundærreserve skal utføres i henhold til dette dokument, *Vilkår for anmelding og håndtering av tilbud*. Forhold som ikke er beskrevet eksplisitt i disse vilkår skal følge "Forskrift om systemansvaret i kraftsystemet" og "Vilkår for Regulerkraftmarkedet".

1.2 Prekvalifisering

Den som skal delta i ukemarkedet for sekundærreserve skal være godkjent i henhold til Prosedyre for godkjenning av sekundærreserve, *App 3: Approval Process*, og de gjeldende tekniske spesifikasjoner, *App 1: Technical Product Specification*, og, *App 2: Technical AGC Interface Specification*. Aktørene dekker sine egne kostnader i denne forbindelse.

1.3 Produkter

Sekundærreservemarkedet omfatter reservert kapasitet og aktivert energi. Reservasjon av kapasitet for sekundærreserve gjøres i ukentlige auksjoner, mens aktivering av sekundærreserve styres automatisk og kontinuerlig av Statnetts LFC-funksjon.

Reservekapasitet kjøpes separat for oppregulering og nedregulering. Kontraktperiodene deles i tidsavsnitt. Tidsavsnittene angis senest to uker før anvendelse via Statnett sin meldingstjeneste. Den avtalte kapasitetsforpliktelsen gjelder for hele perioden.

1.4 Ukentlig innkjøp av reservekapasitet

Tidslinje

Sekundærreserven kjøpes inn i en ukentlig auksjon før primærreserven. Følgende tidspunkter gjelder for dette:

Torsdag kl. 1000: Frist for å by inn sekundærreservekapasitet for neste uke.

Torsdag kl.1300: Statnett kunngjør auksjonsresultat spesifikt elektronisk via EDIFACT melding til hver budgiver og samlet resultat publiseres på www.statnett.no

Bud kan endres eller trekkes fram til budfristens utløp. Etter dette tidspunkt kan bud ikke endres eller trekkes.

Volum og områder

Innkjøp av reservekapasitet skjer på landsbasis. Aktøren skal angi hvilken godkjent stasjonsgruppe som skal dekke opp forpliktelsen som er angitt i budet.

Budformat og innhold

Bud på kapasitet for sekundærreserve sendes til Statnett på standardisert EDIFACT format av typen QUOTES i henhold til bruker og implementasjonsguide på Edielportalen¹. Budene skal inneholde blant annet følgende informasjon:

Innsending Leverandør:	Kontraktspart (balanseansvarlig)
Leveransepunkt:	Ifølge avtale om leveranse i sekundærreservemarkedet.
Kontraksperiode:	Et bud gjelder for en periode (uke).
Produkt:	Markedssegment, tidsavsnitt definert som angitt i 1.3
	Reguleringsretning: kun opp/ kun ned
Volum [MW]:	Minste budstørrelse: 5 MW
	Største budstørrelse: 35 MW
	Budvolum skal være delelig på 5. Flere bud kan legges fra samme stasjonsgruppe.
Pris [NOK/MW/time]:	Prisen angis som pris per MW reserve per time i kontraksperioden.

Leverandøren skal på Statnetts forespørsel dokumentere sin beregning av tilbudt pris. Når prissettingen i markedet ikke er samfunnsøkonomisk effektiv kan Statnett suspendere bud.

Bud skal være uten forbehold, og i henhold til vedlagt budmal. Budene skal også være uten annen informasjon og uten koplinger til bud i andre marked, reservert sekundærreservolum kan ikke inngå i andre forpliktelser. Tilgjengelig volum for sekundærreserver må sees i sammenheng med de andre leveransene fra stasjonsgruppen, se Statnetts praktisering av FoS₃ § 8. Anmelding, planlegging av produksjon og effektregulering.

Sekundærreservekapasitet som er kjøpt inn kunngjøres ukentlig på Statnetts internettside www.statnett.no.

1.5 Aksept, prising og avregning av sekundærreservekapasitet

Statnett fastsetter hvilke bud som aksepteres. Primært kriterium for aksept er laveste innkjøpskostnad for totalt innkjøp av sekundærreservekapasitet. Alle aksepterte bud av samme produkt vil normalt få samme pris pr. MW i samme prisområde, fastsatt av høyeste aksepterte budpris (marginalpris). Lokale nettforhold og andre hensyn kan medføre at det inngås kontrakter til høyere priser enn marginalpris, der oppgjør skjer til tilbudt pris ("pay-as-bid").

Budene aksepteres i sin helhet. Deler av et budvolum aksepteres ikke. Tilbyderne informeres via EDIFACT melding ved aksept av bud. Resultat av ukentlige innkjøp kunngjøres også på Statnetts internettside.

Fakturering av aksepterte kapasitetsbud skjer ukentlig, normalt torsdag uken etter leveranseperioden. Faktura/kreditnota sendes som pdf-dokument på e-post.

1.6 Aktivering, prising og avregning av aktivert sekundærreserve

Sekundærreserven aktiveres automatisk og kontinuerlig av Statnetts LFC-funksjon basert på målt frekvens. Det aktiverte bidraget per stasjonsgruppe estimeres av Statnett. Det estimerte bidraget [MWh] og tilhørende pris [NOK/MWh] rapporteres daglig til de Balanseansvarlige leverandørene. Informasjonen sendes som en UTILTS₄ melding og sendes normalt hver natt for foregående døgn.

Bidraget fra sekundærreserven tas hensyn til ved beregning av produksjonsubalansen. Det estimerte bidraget fra aktivert sekundærreserve trekkes ut av ubalansen og gjøres opp etter egne regler. Det

¹ Bruker og implementasjonsguide finnes på: <http://www.ediel.no/Info/bruker-og-implementasjonsguider>

aktiverte volumet sekundærreserve (energien) prises til regulerkraftpris i reguleringsens retning. Med andre ord vil aktiverte FRR-A-volum *opp* prises til *regulerkraftpris opp*, mens aktiverte FRR-volum *ned* prises til *regulerkraftpris ned*. Fakturering/kreditering av estimert levert sekundærreserve inkluderes i det ukentlige oppgjøret fra Balanseavregningen som normalt ferdigstilles torsdag for foregående uke. Faktura/kreditnota sendes som et pdf-dokument på e-post.

1.7 Konsekvenser ved manglende leveranse av akseptert volum

Dersom aktøren ved aktivering ikke kan tilby akseptert volum, og årsaken til dette er at akseptert volum ikke er tilgjengelig fordi det er tilbudt/benyttet i andre markeder, kan Statnett ekskludere aktøren fra sekundærreservemarkedet. Statnett kan kreve tilbakebetalt oppgjøret for perioden.

Dersom aktøren ved aktivering ikke kan levere akseptert volum, og årsaken til dette er at volumet ikke er tilgjengelig på grunn av forhold utenfor aktørens kontroll, reguleres dette på følgende måte:

1. Dersom Statnett ikke har fått skriftlig beskjed om at akseptert volum er utilgjengelig, kan Statnett avkorte godtgjørelsen for de timer volumet er utilgjengelig.
2. Dersom Statnett, etter forespørsel fra aktøren, har samtykket i å flytte leveransepunkt, kan aktøren flytte leveransepunkt. Flytting av leveransepunkt krever også at systemdatamelding med endringen er mottatt av Statnett senest 45 minutter før timeskift som endringen gjelder fra. Dersom leveransepunkt ikke kan flyttes, kan Statnett avkorte godtgjørelsen for de timer volumet er utilgjengelig.
3. Dersom aktøren ved aktivering ikke kan tilby akseptert volum, og årsaken til dette er at volumet ikke er tilgjengelig på grunn av forhold innenfor aktørens kontroll, kan Statnett avkorte godtgjørelsen for de timer volumet er utilgjengelig.
4. Dersom aktøren ved gjentatte anledninger unnlater å informere om at akseptert volum er utilgjengelig eller ikke kan tilby akseptert volum på grunn av forhold innenfor aktørens kontroll, kan Statnett ekskludere aktøren fra sekundærreservemarkedet.

Statnett har rett til å utarbeide og offentliggjøre oversikt over utilgjengelig volum, og hvem som har dette.

1.8 Videre salg i det nordiske synkronsystemet

Sekundærreservebud i andre nordiske land kan bli benyttet på lik linje med norske bud, og Statnett kan gjøre norsk sekundærreserve tilgjengelig for utveksling i det nordiske synkronsystemet.

1.9 Konfidensialitet

Statnett forplikter seg til å holde inngitte tilbud konfidensielle, med mindre offentlig regelverk eller pålegg krever at disse skal offentliggjøres. Statnett er underlagt offentleglova.

1.10 Force majeure

Aktør og Statnett er begge fri for ethvert ansvar for manglende oppfyllelse av disse vilkårene som skyldes krig, streik, lockout og offentlige pålegg, eller andre årsaker som ligger utenfor partenes kontroll. Dersom en av partene, på grunn av en force majeure situasjon som definert ovenfor, ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter vilkårene, skal partenes gjensidige forpliktelser etter vilkårene være suspendert så lenge situasjonen vedvarer.

Dersom en av partene påføres utgifter som skyldes at den annen part har force majeure, har vedkommende ikke krav på å få erstattet utgiftene.

1.11 Tvisteløsning

Dersom det oppstår en tvist mellom tilbyder og Statnett, skal denne så vidt mulig søkes løst gjennom forhandlinger. Dersom dette ikke fører frem, kan hver av partene bringe saken inn for domstolene. Oslo tingrett vedtas som verneting, jfr. tvisteloven § 4-6.

1.12 Informasjonsplikt

Aktørene plikter å informere Statnett umiddelbart om alle forhold som har betydning for deres leveranse av sekundærreserve.

1.13 Endringer i vilkårene

Dersom Statnett ønsker å foreta endringer i vilkårene, skal endringsforslaget sendes aktørene til uttalelse med en ukes frist. Statnett kan deretter ensidig foreta endringer i vilkårene.

Dersom en aktør ønsker å foreta endringer i vilkårene, skal forslag til endringer fremstilles skriftlig for Statnett. Statnett skal undergi forslagene en god og rask vurdering. Statnetts endelige vurdering av forslaget skal begrunnes skriftlig.